

Vlaams
Parlement

ingediend op **1949** (2018-2019) – Nr. 1
8 april 2019 (2018-2019)

Voorstel van resolutie

van Valerie Taeldeman, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz,
Piet De Bruyn, Robrecht Bothuyne en Wilfried Vandaele

betreffende noodzakelijke acties
voor een globaal renovatieplan in Vlaanderen

TOELICHTING

Om de vooropgestelde klimaat- en energiedoelstellingen te halen, moet de CO₂-uitstoot dringend teruggedrongen worden. Volgens het laatste voortgangsrapport van het Vlaams Mitigatieplan zijn gebouwen goed voor 31 procent van de Vlaamse non-ETS-broeikasgasuitstoot (ETS: emissions trading scheme).¹ Het is dus niet verwonderlijk dat de aanpak van het verouderde Vlaamse (woon-)patrimonium terug te vinden is in heel wat plannen, waaronder niet alleen het Vlaams klimaatplan 2021-2030, maar ook de Vlaamse Energievisie of de resolutie voor een sterk Vlaams klimaatbeleid, die op 23 november 2016 kamerbreed werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 992/1 en 2). En ook in de strategie van de Europese Commissie naar een klimaatneutraal Europa die in het najaar van 2018 werd voorgesteld, gaat heel wat aandacht naar het verbeteren van de energie-efficiëntie in de Europese woningen.

Een hogere renovatiegraad zal niet alleen het wooncomfort en het energieverbruik in de woning verbeteren, wat vooral ten goede komt van de bewoner en zijn portemonnee, maar het zal ook de CO₂-uitstoot van de woning optimaliseren, wat een positief effect zal hebben op het klimaat. Het toenemende aantal renovatieopdrachten zal bovendien de werkgelegenheid in Vlaanderen stimuleren.

58 procent van de woningen in Vlaanderen dateert van voor 1970: dat zegt natuurlijk al veel over de ouderdom van het Vlaamse woonpatrimonium. Cijfers uit het Grote Woononderzoek van 2013 drukken beleidsmakers nog meer met de neus op de feiten: 1 miljoen Vlaamse woningen zijn toe aan renovatie. Voor 350.000 woningen zijn structurele ingrepen vereist en voor 650.000 woningen zouden relatief beperkte aanpassingen voldoende zijn. Er is dus veel werk aan de winkel.

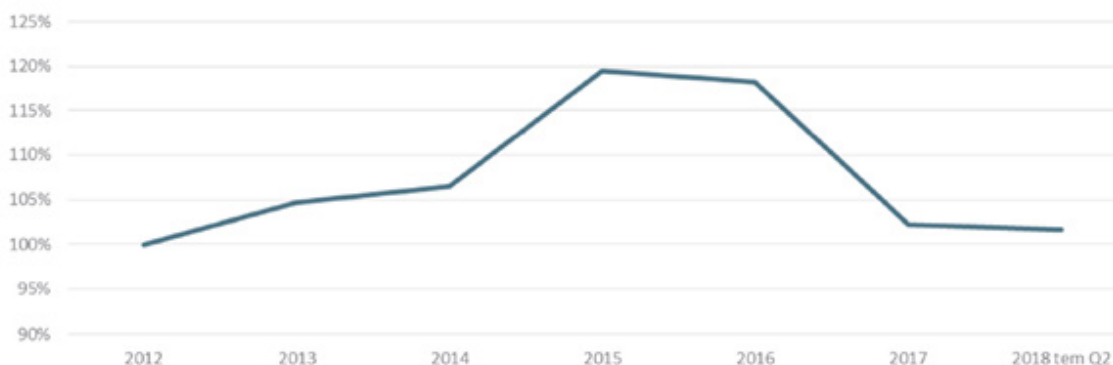
Ondertussen zijn tal van initiatieven genomen om de renovatiegraad in Vlaanderen een boost te geven. Informatiecampagnes werden opgezet, premies werden ontwikkeld, sensibiliseringsacties werden op poten gezet en talrijke (kleinschalige) projecten om de Vlaming te ondersteunen in zijn renovatieavontuur werden opgestart. Ook de Vlaamse Regering droeg haar steentje bij en lanceerde op 16 december 2014 het Renovatiepact, met als doel de renovatiegraad van het Vlaamse woningpatrimonium sterk te verhogen en de energieprestatie van de woningen te optimaliseren.

Alle indieners van dit voorstel van resolutie vinden het Renovatiepact een goed initiatief, omdat het verschillende actoren die te maken hebben met renovatie, samen rond de tafel brengt. Met de uitwerking en concretisering van de woningpas, het aanpassen van het energieprestatiecertificaat (EPC) tot het nieuwe EPC, en de invoering van de totaalrenovatiebonus – een extra premie voor gezinnen die binnen een periode van vijf jaar minstens drie energiebesparende ingrepen uitvoeren – heeft die intensieve samenwerking zonder twijfel stappen in de goede richting gezet.

Hoewel de woningpas niet de initieel vooropgestelde integratie is van alle mogelijke attesten voor een woning tot één bruikbaar document, is de pas zoals die nu is uitgewerkt, een webtool die een duidelijk en mooi overzicht geeft van informatie over een woning die op verschillende plaatsen beschikbaar is. Bovendien ziet het ernaar uit dat de uitbreidingsmogelijkheden die voor de nabije toekomst in het vooruitzicht worden gesteld, zullen zorgen voor nog heel wat extra toepassingen. Het nieuwe EPC is ontegensprekelijk ook een verbetering. Het herwerkte certificaat is onder meer door het gekleurde label dat nu wordt vermeld, heel wat duidelijker en overzichtelijker dan het certificaat dat tot nu toe bestond. Het is daardoor ook gemakkelijker te begrijpen en veel gebruiksvriendelijker voor het brede publiek.

¹ http://www.vlaamseklimaattop.be/sites/default/files/atoms/files/VORA2016-2017_Mitigatie_0.pdf

Jammer genoeg heeft de renovatiegraad sinds de ondertekening van het Renovatiepact nog niet het gewenste ritme bereikt. Dat blijkt uit een indicator voor de opvolging van de renovatieactiviteit in Vlaanderen die het Vlaams Energieagentschap (VEA) heeft uitgewerkt. Het VEA heeft die indicator voorgesteld op zijn studiedag van 14 december 2018 naar aanleiding van vier jaar Renovatiepact. Zoals blijkt uit de onderstaande figuur, vertoont de indicator een sterk dalende trend tussen 2016 en 2017, en is hij gestagneerd in de loop van 2018.

Figuur: opvolgindicator voor de renovatiegraad in Vlaanderen

De indieners van dit voorstel van resolutie staan nog steeds volmondig achter de doelstellingen van het Renovatiepact van de Vlaamse Regering. De renovatiegraad moet een versnelling hoger schakelen en het Vlaamse woningpatrimonium moet energiezuiniger worden.

Om dat te bereiken moeten er extra stimulansen komen voor de Vlaamse gezinnen die om de een of andere reden toch niet overgaan tot renovatie, terwijl hun woning die echt wel nodig heeft. Te vaak willen ze wel renoveren, maar zorgen bepaalde hindernissen, bijvoorbeeld onvoldoende technische kennis, te weinig zicht op wie hen kan bijstaan in het renovatieproces of financiële belemmeringen, ervoor dat ze in de loop van het voorbereidingsproces afhaken. Die gezinnen moeten een extra duwtje in de rug krijgen, zodat ze in de toekomst kunnen leven in een comfortabele en kwaliteitsvolle woning met een laag energieverbruik.

Valerie TAELEMAN
Andries GRYFFROY
Willem-Frederik SCHILTZ
Piet DE BRUYN
Robrecht BOTHUYNE
Wilfried VANDAELE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de resultaten van het Grote Woononderzoek 2013;
 - 2° de doelstellingen die zijn vooropgesteld bij de ondertekening van het Renovatiepact op 16 december 2014;
 - 3° de resolutie voor een sterk Vlaams klimaatbeleid, die op 23 november 2016 werd goedgekeurd door het Vlaams Parlement;
 - 4° het klimaatbeleidsplan 2021-2030 van de Vlaamse Regering;
- overwegende dat:
 - 1° een renovatie van het verouderde Vlaamse woonpatrimonium een grote bijdrage kan leveren aan het verbeteren van de Vlaamse energie-efficiëntie en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen;
 - 2° een renovatie van de woningen op termijn een blijvende financiële besparing voor de gezinnen kan betekenen;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° het Vlaams Energieagentschap (VEA) en het agentschap Wonen-Vlaanderen te laten onderzoeken of het nieuwe energieprestatiecertificaat (EPC) uitgebreid kan worden met informatie over de woonkwaliteit, inclusief maatregelen die genomen kunnen worden om de woonkwaliteit te verbeteren, zodat het EPC-attest een totaalbeeld van een woning geeft en inzicht geeft in de manier waarop de kwaliteit ervan op peil kan worden gebracht;
 - 2° de drempel om te renoveren te verlagen door elke Vlaming die dat wil, de mogelijkheid te bieden om een beroep te doen op een ontzorgingsinitiatief, en de nodige technische voorwaarden en kwaliteitsvereisten vast te leggen waaraan die ontzorgingsinitiatieven moeten voldoen, waaronder in elk geval de vereiste dat het initiatief laagdrempelig moet zijn voor kwetsbare doelgroepen;
 - 3° de opmaak van een renovatieadvies, dat zowel de energetische renovatie van een woning als de verbetering van de woonkwaliteit omvat, als een van de uitgangspunten van een ontzorgingsinitiatief op te nemen;
 - 4° een effectiever en eenvoudiger premiebeleid te voeren, en te onderzoeken of de middelen voor de renovatie- en de REG-premies (REG: rationeel energiegebruik) kunnen worden samengevoegd om de versnippering in het huidige premiebeleid tegen te gaan;
 - 5° in de nodige ondersteuning voor energiebesparende maatregelen te blijven voorzien zolang niet alle Vlaamse woningen aan de langetermijndoelstelling van het Renovatiepact voldoen;
 - 6° de herwerkte renovatiepremie ook open te stellen voor eigenaars-verhuurders om de renovatie van oudere huurwoningen te stimuleren;
 - 7° te onderzoeken hoe via fiscale maatregelen de renovatie van woningen nog beter ondersteund kan worden;
 - 8° de premie voor de ondersteuning van afbraak en vernieuwbouw te evalueren, en te onderzoeken of er budgettaire ruimte is om die premie te behouden zolang de regeling van 6 procent btw voor afbraak en vernieuwbouw niet van toepassing is in heel Vlaanderen.

Valerie TAELEMAN
Andries GRYFFROY
Willem-Frederik SCHILTZ
Piet DE BRUYN
Robrecht BOTHUYNE
Wilfried VANDAELE